

Mieszkańcy lepiej dbają o lasy

5 sierpnia 2014

Organizacje ekologiczne często obawiają się, by lokalna społeczność sprawowała władzę nad przyrodniczo cennym terenem. Dlatego też nie zawsze popierają żądania takich plemion jak żyjące w Gujanie Wapichan, którego członkowie chcą, by rząd przekazał im kontrolę nad 14 000 km² lasu, który miałby być chroniony jako las lokalnej społeczności.

Badania przeprowadzone przez World Resources Institute oraz Rights and Resources Initiative wykazały, że społeczności lokalne najczęściej znacznie lepiej niż rządy chronią swój teren. Specjaliści przejrzyli 130 badań, które przeprowadzono na terenie 14 krajów. Okazało się, że rdzenni mieszkańcy cennych terenów bardzo o nie dbają.

Z przygotowanego raportu dowiadujemy się na przykład, że od 2000 roku w brazylijskiej części Amazonii którą kontrolują plemiona Yanomami i Kayapo średni odsetek wylesiania wynosi 0,6%, podczas gdy poza ich terenami jest to 7%. Z kolei w Gwatemali, w regionie Peten, na terenie którego znajduje się m.in. Maya Biosphere Reserve, wylesianie na terenach kontrolowanych przez rząd postępuje 20-krotnie szybciej niż na terenach kontrolowanych przez lokalne społeczności. Autorzy raportu zauważają, że w Indonezji tylko 2% lasów deszczowych zostało przekazane pod kontrolę zamieszkujących je społeczności i Indonezja prześcignęła ostatnio Brazylię w niechlubnej statystyce tempa wylesiania.

Okazuje się zatem, że lokalne społeczności bardzo dobrze zarządzają wspólnymi zasobami. Potwierdza to prace noblistki Elinor Ostrom, która stwierdziła, że do tzw. tragedii wspólnego pastwiska (czyli sytuacji, w której wspólne dobro jest niszczone, gdyż każdy stara się osiągnąć z niego jak

najwięcej korzyści, łamiąc przy tym zasady) rzadko dochodzi, gdy społeczności same kontrolują swoje zasoby i mogą porozumieć się z sąsiadami. To właśnie lokalnym społecznościom najbardziej zależy na dobrym zarządzaniu własnymi zasobami. Problemy zaczynają się wówczas, gdy w życie takich lokalnych społeczności zaczynają wtrącać się rządy czy organizacje ekologiczne. „Wzmocnienie władzy lokalnych społeczności nad lasami wydaje się niezwykle ważne w walce z globalnymi zmianami klimatu” – mówi Jennifer Morgan z World Resources Institute. W bardzo prosty sposób możemy zwiększyć ilość dwutlenku węgla wychwytywanego z atmosfery. „Wystarczy, że przełączymy władzę nad lasami z rąk rządów w ręce lokalnych społeczności” – wtóruje jej Ashwini Chhatre z University of Illinois. „Wiele osób myśli, że jeśli rząd przekaze lokalnym mieszkańcom prawa do lasu, to ci go wytną. Jednak dowody pokazują, że przekazanie kontroli społecznościom lokalnym to najlepszy sposób na ochronę lasów” – stwierdził David Kaimowitz z Ford Foundation.

Obecnie lokalne społeczności kontrolują około 12% lasów. Reszta znajduje się pod kontrolą rządów, które często udzielają zgody na ich wycinanie. Tymczasem to właśnie lokalne społeczności są najbardziej zainteresowane w zachowaniu lasu, od którego zależy ich byt.

Autor: Mariusz Błoński

Na podstawie: New Scientist

Źródło: [Kopalnia Wiedzy](#)